

Artikkeli

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Ulkomaanuutiset toivoa täynnä

Menetelmällinen näkökulma suomalaisten ja yhdysvaltalaisen uutisartikkelien vertailuun

Tässä artikkelissa esittelen kehittämäni menetelmän uutiskehysten suhteellisen laajuuden mittaamiseksi. Tutkimustani on inspiroinut aluetutkimus, jossa eri tieteenalojen muodostamia näkymiä yhdistetään ja integroidaan kaukaisten maiden kompleksisten todellisuuksien tulkitsemiseksi kokonaisvaltaisesti. Menetelmälläni haluan selvittää, miten ja missä määrin toimittajat yhdistelevät ja integroivat uutiskehyksiä kompleksisten todellisuuksien tulkitsemiseksi suomalaistutkimuksissa. Sovellan menetelmää tutkimuksessa, jossa vertailin suomalaisia ja yhdysvaltalaisia ulkomaanuutisartikkeleita, jotka käsittelevät Etelä-Afrikkaa ja Brasiliasta. Tutkimukseni osoittaa, että suomalaiset ja yhdysvaltalaiset toimittajat ovat taitavasti yhdistelleet eri laajuisia kehyksiä ja niiden positiivisia ja negatiivisia ulottuvuuksia Globaalin Etelän kompleksisten todellisuuksien kuvaamiseksi. Havaitsin myös, että kehystäjiin lukeutuu erityisesti eteläisiä lähteitä, köyhimmät kansalaiset mukaan lukien. Tutkimukseni haastaakin käsityksen länsimaisten Globaaliin Etelään liittyvien ulkomaanuutisten yksipuolisuudesta ja kapea-alaisuudesta. Tällä artikkelilla osallistun keskusteluun journalismin tulevaisuudesta väittäen, että journalistien potentiaali ja mahdollisuudet tehdä laaja-alaista monipuolista uutisointia kehittyvästä maailmasta ovat paremmat kuin tutkijat ovat tähän mennessä havainneet; havainnot selittyvät osin uudella metodillani. Nostan esiin myös vertailevan kansainvälisen mediatutkimuksen tarpeen ja hyödyt.

AVAINSANAT: Kehysanalyysi, ulkomaanuutiset, vertaileva tutkimus, Globaali Etelä, aluetutkimus

Niin kutsuttuun Globaaliin Etelään eli Afrikkaan, Latinalaiseen Amerikkaan ja Aasian köyhiin maihin liittyviä länsimaisia ulkomaanuutisia on kritisoitu kapea-alaisuudesta, yksipuolisuudesta ja negatiivisuudesta (esim. Adegbola ym. 2018; Hamilton ja Lawrence 2010, 631; Pedelty 1995; Sreberny ja Paterson 2004, 8; Uskali 2007). Tutkijoiden väitteiden mukaan Globaalia Etelää koskeviin ulkomaanuutisiin ei myöskään ole sisällytetty riittävästi kontekstia (esim. Chang ym. 2013; Lugo-Ocando

2015). Viimeaikaisen journalismin kriisin on uskottu pahentaneen tilannetta entises-tään (Hamilton 2009). Kehittyvään maailmaan liittyvää ulkomaan uutisointia on siis pitkään pidetty yleisesti ottaen varsin toivottomana.

Tässä artikkelissa testaan väitteitä Globaaliin Etelään liittyvien ulkomaan uutisten yksipuolisuudesta vertailemalla uuden menetelmäni kautta suomalaisia ja yhdysvaltalaisia ulkomaan uutisartikkeleita, jotka käsittelevät Etelä-Afrikkaa ja Brasiliia. Etelä-Afrikka ja Brasilia kuuluvat maailman epätasa-arvoisimpiin maihin. Molempien maiden hallitukset ovat toistuvasti ryvettyneet korruptioskandaaleissa, samaan aikaan kun miljoonat köyhät kituvat huumeiden ja väkivallan valloittamilla alueilla vailla yhteiskunnan tukea (esim. Reid 2014; Zirin 2014). Samalla Etelä-Afrikka ja Brasilia ovat Globaalin Etelän johtavia demokratioita, joiden vaurastuminen 2000-luvun alkupuolella nosti merkittävästi niiden omanarvontuntoa. Yhdessä muiden Globaalin Etelän maiden kanssa Etelä-Afrikka ja Brasilia ovat vaatineet itselleen merkittävämpää roolia kansainvälisen politiikan ja talouden kentillä, haastaen perinteisten suurvaltojen ja erityisesti Yhdysvaltojen hegemonian (Harden 2014).

Valtaosa aiemmasta Globaaliin Etelään liittyvästä tutkimuksesta – jonka mukaan länsimainen ulkomaan uutisointi on yksipuolista ja Globaalin Etelän instituutiot ja kansalaiset eivät saa ääntään kuuluville – on keskittynyt erityisesti sota-alueiden tai humanitääristen kriisien koettelemien alueiden uutisointiin (esim. Entman 2004; Pedelty 1995; Sreberny ja Paterson 2004; ks. myös Hamilton ja Lawrence 2010, 685). Toisaalta myös suhteellisen vauraisiin Globaalin Etelän alueisiin, kuten Nigeriaan, liit-tyvien uutisten on todettu olevan negatiivisia ja yksipuolisia (Adegbola ym. 2018). Tässä artikkelissa keskityn niin ikään suhteellisen vakaisiin ja vauraisiin, mutta samalla köyhyydestä ja siirtomaa-ajan taakasta edelleen merkittävästi kärsivien eteläisten yhteiskuntien eli Etelä-Afrikan ja Brasilian uutisointiin. Vertailevan tutkimukseni tarkoitus on herättää keskustelua eri alueisiin keskittyvän ulkomaan uutisoinnin saman-kaltaisuudesta tai erilaisuudesta sekä puutteista ja mahdollisuuksista.

Lähestyn tutkimuskohdetta aluetutkimuksen näkökulmasta kehyksen käsitteen avulla. Niin uutiskehykset kuin tieteenalojen näkymät paljastavat kapean, rajatun näkymän kompleksisesta todellisuudesta (Benson 2013; Moran 2002; Repko 2012). Aluetutkimuksessa eri tieteenalojen näkymiä yhdistellään eri laajuudessa kattavamman tulkintakehyksen tuottamiseksi. Esimerkiksi antropologian käsitteisiin ja meto-deihin perustuvaa tutkimusta on voitu täydentää historian, arkeologian, uskontotie-teen ja politiikan tutkimuksen käsitteillä ja teorioilla. Näin kokonaiskuva on erilainen kuin jos vaikkapa politiikan tutkimus muodostaisi suurimman kehyksen. Kuitenkin molemmissa tapauksissa muut pienemmät kehykset auttavat tutkijaa ymmärtämään laajempaa yhteiskunnallista kontekstia ja tutkittavan kohteen kompleksisuutta. Alue-tutkijoiden suuntautuminen voi olla monitieteistä, mikä merkitsee eri tieteenalojen tarkastelemista rinnakkain – suuri kuva rakentuu vasta loppupäätelmien tasolla (ks. Mikkeli ja Pakkasvirta 2007). Kuten tieteenalat, kehykset menevät myös päällekkäin, muodostaen laajempia kokonaisuuksia (Guenduez ym. 2016). Tieteidenvälisessä tutki-muksessa näkymät integroituivat muodostaen laajemman tulkintakehyksen jo tutki-musprosessin aikana (Mikkeli ja Pakkasvirta 2007; Repko 2012).

Globaalia Etelää koskevien uutisten tutkijat ovat harmitelleet kontekstin puutetta uutisissa (Lugo-Ocando 2015, 62–63). Journalistit tuottavat uutisiin kontekstia nimenomaan kehyksiä käyttämällä (Hertog ja McLeod 2001). Loogisesti ajatellen uutisissa on sitä enemmän kontekstia, mitä enemmän niissä on kehyksiä – mediatutkijat ovatkin perinteisesti laskeneet kehysten määrää. Kuitenkin edellä kuvattu alue-tutkimuksen kuvaus herättää kysymyksen, kuinka laajoja käytetyt kehykset ovat. Kehysten ominaisuuksia on tarkasteltu laadullisissa tutkimuksissa, mutta ne ovat yleensä rajoittuneet pieniin aineistoihin, tarkasteltavat kehykset ovat olleet kyseiseen kontekstiin rajoittuvia ja tulosten yleistäminen on ollut ongelmallista (ks. Borah 2011). Laadulliset kehysanalyysit ovat kärsineet myös systemaattisuuden ja läpinäkyvyyden puutteesta (ks. Benson 2013, 5). Guenduez kollegoineen (2016) toteaa, että tutkimuksen tulisi pureutua erilaisten keskeisten kehysten päällekkäisyyteen. Björnehed ja Erikson (2018, 112) tuovat vastaavasti esiin, että tähän mennessä toteutetut kehysanalyysit eivät ole onnistuneet kattavasti kuvaamaan dynaamisia prosesseja, joiden myötä eri kehykset korostuvat ja heikentyvät eri aikoina tai muodostavat uusia kehyksiä. Kehysten eri laajuuksien ja niiden yhdistelmien tutkiminen pelkän määrän mittaamisen sijaan voi siis auttaa ymmärtämään, miten dominoivien ja pienempien kehysten pohjalta syntyy uusia tulkintakehikkoja tai miten kehyksiä käytetään päällekkäin monitahoisemman kuvan tuottamiseksi kompleksisesta kohteesta.

Kehystäminen liittyy keskeisesti myös kysymyksiin vallasta – eli keiden käyttämät kehykset saavat eniten tilaa ja miksi (Carragee ja Roefs 2004). Täydennän kehysanalyysiani kenttäanalyysillä seuraten Bensonin (2009, 2013) esimerkkiä. Kenttäanalyysin tavoite on täten saada selville, mitkä eteläiset ja ”pohjoiset”/länsimaiset lähteet ovat eri laajuisten kehysten ”takana” ja missä määrin. Dimitrova ja Strömbäck (2009, 88) ovat korostaneet, että uutisissa siteerattujen lähteiden määrän laskeminen ei riitä – sen sijaan mediatutkijoiden tulisi tavoitella syvällisempää analyysia lähteiden käytöstä uutisoinnissa. Mittaamalla eri eteläisten ja ”pohjoisten” (pohjoisamerikkalaisten ja länsieurooppalaisten) äänten volyymia suhteessa eri kehysten laajuuteen havainnollistan uudenlaista tapaa käsittää ulkomaan uutisten monipuolisuutta ja laatua.

Analysoimani artikkelit on tuotettu ja julkaistu Suomessa ja Yhdysvalloissa aikavälillä 2006–2014. Vertailevan tutkimuksen tarkoitus on käsittää erilaisia journalistisia tapoja uutiskehysten yhdistämiseksi sekä pohtia, mitä suomalaiset ja yhdysvaltalaiset ulkomaantoimittajat voisivat oppia toisiltaan laaja-alaisen uutisoinnin toteuttamiseksi tulevaisuudessa. Vertailen nimenomaan suomalaisia ja yhdysvaltalaisia uutisia paitsi Suomen ja Yhdysvaltain erilaisten mediasysteemien, myös niiden erilaisten geopoliittisten roolien takia. Yhdysvallat on hegemonia, jonka Etelä-Afrikan ja Brasilian kaltaiset Globaalin Etelän maat haluavat eksplisiittisesti haastaa potentiaalisina uusina johtajina, siinä missä Suomi on verraten neutraali toimija ja suhteellisen pieni EU-jäsen maailmanpolitiikan kentällä. Tarkoitus on selvittää, heijastuvatko nämä geopoliittiset erot suomalaisten ja yhdysvaltalaisen journalistien käyttämissä kehyksissä ja niiden sävyissä sekä siinä, missä määrin eri eteläiset tahot pääsevät kehystämään todellisuutta uutisissa.

Tutkimusaineisto

Seurauksena Etelä-Afrikan ja Brasilian vaurastumisesta 2000-luvun alussa ja niiden kasvavasta roolista maailmanpolitiikassa nämä maat valittiin myös jalkapallon maailmanmestaruuskisojen isäntämaiksi vuonna 2010 (Etelä-Afrikka) ja 2014 (Brasilia). Jalkapallon maailmanmestaruuskisat ovat maailman seuratuin urheilutapahtuma – täten kisat takasivat näille maille huomattavasti kansainvälistä mediahuomiota. Zirin (2014) toteaa, että näihin kisoihin liittyvät järjestelyt osoittavat ainutlaatuisella tavalla Etelä-Afrikan ja Brasilian yhteiskuntien eri sektorien radikaalisti toisistaan eroavat näkemykset: monien mielestä varat olisi tullut käyttää köyhien elämän parantamiseen kalliiden jalkapalloareenoiden, lentokenttien ja muiden suurhankkeiden rakentamisen sijaan. Toiset taas katsoivat infrastruktuurin ja muiden kisojen järjestelyjen hyödyttävän näiden maiden kaikkia kansalaisia samalla, kun onnistuneet järjestelyt auttaisivat Etelä-Afrikkaa ja Brasiliata osoittamaan kapasiteettinsa koko maailmalle. Kehys- ja kenttäanalyysillani tutkin, missä määrin nämä eri sektorit saivat kehystää omia todellisuuksiaan suomalaisissa ja yhdysvaltalaisissa ulkomaan uutisissa, jotka oli tuotettu kisoja edeltävänä aikana.

Jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut siis takasivat lisää huomiota eteläafrikkalaiseen ja brasilialaiseen yhteiskuntaan liittyville aiheille, jotka eivät välttämättä olisi ylittäneet kansainvälistä uutiskynnystä ilman näihin maihin kohdistuvaa erityistä kiinnostusta urheilutapahtuman takia. Omassa analyysissäni keskityn yksinomaan näihin eteläisiin yhteiskuntiin liittyviin uutisiin. Jalkapallon maailmanmestaruuskisat ovat siis jossakin määrin muovanneet ja kasvattaneet uutisaineistoani, mutta eivät itsessään ole analyysini kohde. Etelä-Afrikka-aineistoni kattaa vuodet 2006–2010 ja Brasilia-aineistoni vuodet 2010–2014; yhteensä siis tarkastelen näihin maihin liittyvää uutisointia yhdeksän vuoden ajalta. Vaikka aineistoa olisi ollut mielenkiintoista verrata samalta ajalta, uutisointi on jossain määrin sidoksissa jalkapallo-tapahtumaan ja täten katson, että on järkevintä verrata uutisointia juuri kyseisenä aikana. Lisäksi maiden ”peräkkäisen” uutisoinnin vertailu mahdollistaa pidemmän ajanjakson uutisoinnin tarkastelemisen kuin jos uutisointia tutkittaisiin samaan aikaan.

Aineistoni ytimen muodostaa *The New York Timesin* (NYT) ja *Helsingin Sanomien* (HS) digitaalinen uutisointi. Näillä kansallisilla sanomalehdillä on merkittävä agenda asettava rooli yhdysvaltalaisessa ja suomalaisessa mediasysteemissä (Curran ym. 2009; Jones ym. 2012, 422). Hallin ja Mancinin (2004) mukaan suomalaisen demokraattis-korporatistisen mediasysteemin juuret ovat ”ulkoisessa” pluralismissa siinä, missä yhdysvaltalaisista liberaalia mediasysteemiä ”sisäinen” pluralismi. Toisin sanoen laaja-alainen uutisnäkökulma on pohjoiseurooppalaisessa järjestelmässä perinteisesti rakentunut mediasysteemin tasolla, Yhdysvalloissa taas kussakin yksittäisessä uutisvälineessä. Analysoidessani uutiskehysten suhteellista laajuutta haluan ottaa huomioon mahdollisuuden, että erilaajuiset kehykset täydentävät toisiaan tiedotusvälineiden ”yli” ainakin suomalaisessa systeemissä. Näin ollen tutkin lisäksi, miten HS:n ja NYT:n käyttämiä kehyksiä on täydennetty muissa suomalaisissa ja yhdysvaltalaisissa tiedotusvälineissä. ”Täydentävään aineistooni” lukeutuvat YLE ja CNN sekä *Taloussanomien* ja *Wall Street Journalin*.

Kävin ydinaineistoni eli *NYT*:n ja *HS*:n uutisarkiston systemaattisesti läpi havaiten, että *NYT* oli tuottanut noin kaksi kertaa enemmän uutismateriaalia kuin *HS*. Täten rajasin aineiston ositetun otannan (ks. Nummenmaa 2009, 28) periaatteella siten, että lopullisessa *NYT* -aineistossa oli yhteensä 260 uutisartikkelia ja *HS*-aineistossa 130 uutisartikkelia, eli *NYT*-aineisto on kaksi kertaa suurempi kuin *HS*-aineisto heijastaen kokonais-uutisoinnin laajuutta. *NYT*- ja *HS*-aineistot on niin ikään rakennettu siten, että niissä korostuvat kokonaisaineistossa yleisesti esiintyneet uutisaiheet siinä, missä vähemmän yleisiä uutisaiheita on sisällytetty aineistoon vähemmän. Muiden uutismedioiden arkistoja kävin läpi vähemmän systemaattisesti, tehden hakuja *HS*:n ja *NYT*:n artikkelien teemojen perusteella. Koko aineistoon kuului noin 500 uutisartikkelia. Analysoin myös aineistoon kuuluvat kuvatekstit, mutta varsinaiset kuvat jäivät analyysini ulkopuolelle.¹

Analyysissa otetaan huomioon, että yhdysvaltalaismedioilla on ollut käytössään suuremmat resurssit kuin suomalaismedioilla sekä pysyvät kirjeenvaihtajat Etelä-Afrikassa ja Brasiliassa, toisin kuin suomalaismedioilla. Toimittajilla on kuitenkin mahdollisuus hyödyntää myös internetiä lähteiden täydentämiseksi. Etelä-Afrikassa ja Brasiliassa kansalliset käyttävät paljon internetiä verrattuna moniin muihin kehittyviin maihin, ja myös köyhät ja marginaaliset kansanryhmät ovat löytäneet internetin mahdollisuutena jakaa näkemyksiään ja kokemuksiaan laajemmalle yleisölle (Custódio 2016). Näin suomalaiset ja yhdysvaltalaiset toimittajat voivat siis poimia eteläisiä kehyksiä ja ääniä kertomuksiinsa seuraamalla eteläafrikkalaisia ja brasilialaisia verkkosivustoja. Myös aiemmat tutkimukset osoittavat, että suuremmat resurssit eivät välttämättä takaa parempaa uutisointia: vertaillen uutisten sisältöä ja yleisöjen tietämystä uutisissa käsitellyistä teemoista Curran ja kollegat (2009) havaitsivat suomalaisten uutisyleisöjen olevan paljon paremmin perillä kansainvälisen politiikan kysymyksistä kuin amerikkalaisten uutisyleisöjen.

Menetelmä uutiskehysten suhteellisen laajuuden mittaamiseksi

Kehysanalyysin juuret ovat Erving Goffmanin teoksessa *Frame Analysis* (1974) – sittemmin kehysanalyysi on vähitellen vakiinnuttanut asemansa yhtenä suosituimmista mediatutkimuksen lähestymistavoista. Gitlin (1980, 7) määrittelee uutiskehykset sitkeiksi tavoiksi, joilla erilaista informaatiota valitaan, korostetaan ja rajataan. Gitlin (emt.) huomauttaa kehysten organisoivan informaatiota niin journalisteille kuin uutisyleisöille. Kehystämällä poliitikot ja muut toimijat käyttävät journalisteja kommunikoidakseen heitä hyödyttävät näkemykset todellisuudesta suuremmalle yleisölle, siinä missä journalistit käyttävät sekä lähteidensä kehyksiä että omia kehyksiään uutistuotannon prosesseissa (D'Angelo & Kuypers 2010, 1; ks. myös Guenduez ym. 2016; Hamilton & Lawrence 2010, 684).

Tässä artikkelissa sovellettu kehysanalyysi on saanut inspiraationsa Tuchmanin (1978, 1) tekstistä, jossa hän määrittelee uutiset ikkunaksi maailmaan todeten, että ikkunasta ja sen sisältämistä kehyksistä avautuu rajallinen näkymä (ks. myös Benson 2013, 4–5). Useimmat määrälliset kehysanalyysit keskittyvät siihen, kuinka monta kehystä uutiset sisältävät (esim. Benson 2009; 2013; Chong & Druckman 2007, 107; de Vreese ym. 2001, 112). Mutta kuten Tuchmankin toteaa, ikkunat voivat olla erilaajuisia – näkymän katta-

vuus riippuu hyvin paljon siitä, kuinka suuri mikäkin ikkunaruuu on. Niin ikään tieteenalat ovat kuin kehyksiä; rajallisia näkymiä maailmaan. Yhdistämällä kehyksiä eri laajuudessa myös niiden läpi avartuva näkymä muuttuu. Niin ikään alkuperäisessä tekstissään Goffman (ks. [1974] 2012, 241) kiinnitti huomiota kehysten kerrostuneisuuteen. Tässä työssä palaan täten kehysanalyysin alkujuurille selvittäessäni, miten ja missä määrin erilaajuiset kehykset yhdistyvät toisiinsa kompleksisten todellisuuksien kuvaamiseksi ulkomaan uutisissa. Tutkimalla lisäksi, miten ja missä määrin erilaiset eteläiset ja pohjoiset lähteet ”sponsoroivat” (Porto 2007, 312) erilaisia kehyksiä, pyrin vastaamaan kysymyksen siitä, miten uutiskehykset ilmentävät erilaisia valtasuhteita uutisissa käsiteltyjen instituutioiden ja tahojen välillä (Carragee & Roefs 2004, 206).

Kehysanalyysissa on tärkeää hyödyntää aiemmin muissa tutkimuksissa tunnistettuja kehyksiä sen sijaan, että jokaista tutkimusta varten laaditaan ainutlaatuiset kehykset (Borah 2011, 255; Hertog ja McLeod 2001, 151). Jotkut kehykset esiintyvät vain tiettyjä aiheita käsittelevissä sisällöissä (”issue frames”; ks. Benson 2013), kun taas niin-sanottuja ”geneerisiä” kehyksiä tavataan niin eri aihepiirejä käsittelevissä kuin eri kulttuurisissa konteksteissa esiintyvissä sisällöissä (de Vreese ym 2001, 108). Huomioiden, että tässä tutkimuksessa käsitellen kahteen eri eteläiseen maahan (Etelä-Afrikka ja Brasilia) liittyvää uutisointia kahdessa erilaisessa länsimaassa (Suomi ja Yhdysvallat), analysoitavien kehysten on oltava luonteeltaan geneerisiä.

Tunnistin erilaisia geneerisiä kehyksiä kolmella eri tavalla: ensinnäkin kävin läpi koko tutkimusaineiston ja tunnistin aineistosta nousevia kehyksiä. Toiseksi kartoitin, millaisia kehyksiä aiemmat eurooppalaisiin ja yhdysvaltalaisiin uutisaineistoihin tehdyt kehysanalyysit (esim. Adegbola ym. 2018; de Vreese ym. 2001) olivat tunnistaneet. Kolmanneksi halusin varmistaa, että analysoitavat kehykset olisivat keskeisiä ja käytössä myös tutkimissani eteläisissä maissa (ks. Benson 2015, 258). Näin ollen luin myös eteläafrikkalaisia ja brasilialaisia uutisia ja näitä maita käsittelevää tutkimuskirjallisuutta keskeisiä kehyksiä tunnistaakseni. Keskeisten kehysten ohella erittelin erilaisia potentiaalisia ”kehysten sponsoreita” eli tahoja, joiden äänten suhteellista volyyymia selvittäisin kehysten laajuuden rinnalla – eli ymmärtääkseni, mitkä tahot vaikuttivat kunkin kehyksen suhteelliseen laajuuteen ja missä määrin. Käytyäni kattavasti läpi erilaisia aineistoja tunnistin ja määrittelin seuraavat seitsemän kehystä, jotka esiintyvät keskeisesti uutisaineistossani: Vastuun kehys, Human interest -kehys, Konflikti ja rauha -kehys, Sosiaalisten ja taloudellisten seurausten kehys, Uskottavuus-kehys, Eksotismi-kehys ja Maailmanjärjestys-kehys.

Toisinaan ikkunat heijastavat auringonpaistetta, toisinaan niiden läpi näkyy synkkä ja myrskyinen maisema. Globaaliin Etelään liittyviä ulkomaan uutisia on yleisesti pidetty pääosin negatiivisina (Uskali 2007, 9–12). Tunnistaessani edellä mainittuja geneerisiä kehyksiä aineistossani ja tutkiessani niiden eri ilmentymiä huomasin niiden kaikkien sisältävän sekä positiivisia että negatiivisia ulottuvuuksia. Eri kehysten suhteelliseen koon ja sävyn selvittämiseksi kehitin kuusi määritelmää kunkin kehyksen eri ulottuvuuksien tunnistamiseksi uutisissa – kolme negatiivista ja kolme positiivista määritelmää kutakin kehystä varten (taulukko 1). Analysoin jokaisen uutisartikkelin kappale kerrallaan siten, että merkitsin jokaisen kappaleen kohdalle kaikki niiden kehysten eri ulottuudet, jotka olin kyseisessä kappaleessa tunnistanut tekemieni määritelmien avulla,

sekä sanamäärän, jonka kukin ulottuvuus sisälsi. Kussakin kappaleessa saattoi olla yhden tai useamman kehychsen yksi tai useampi ulottuvuus. Kehittämäni määritelmät ja koodausmenetelmä siis auttoivat selvittämään myös sitä, miten ja missä määrin eri kehychsten eri positiiviset ja negatiiviset ulottuvuudet menivät päällekkäin kussakin artikkelissa ja artikkelin kohdassa muodostaen laajempia tulkintakehikkoja (ruuduttomia, laajempia ikkunoita).

Kunkin artikkelin koodattuani mittasin kunkin kehychsen suhteellisen koon laske-malla yhteen kaikkien kyseisen kehychsen ulottuvuuksien sanamäärät ja suhteutta-malla tämän artikkelin kokonaissanamäärään. Kehychsten suhteellisen sävyn laskin suhteuttamalla kunkin kehychsen positiivisten ulottuvuuksien sanamäärän kehychsen kokonaissanamäärään. Kehychsten koot ja sävyt siis ilmaistiin prosentteina. Koska kehychset menivät merkittävästi päällekkäin, kunkin artikkelin kehychsten yhteenlaskettu laajuus oli tavallisesti yli 100%. Kehychsten ulottuvuuksien laskemisen rinnalla erittelin kunkin kehychsen ”sponsorin” (Porto 2007) – esimerkiksi eteläiset poliitikot, eteläiset yritykset, eteläiset kansalaiset, ja niin edelleen – sitaattien sisältämän sanamäärän ja suhteutin heidän volyyminsa artikkelin kokonaissanamäärään. Näin selvitin suhteita äänekkäästi puhuvien lähteiden ja laajojen kehychsten välillä uutisartikkelien ja koko aineiston tasolla.

Positiivisten ja negatiivisten ulottuvuuksien tarkastelussa tulee huomioida, että eri asiat ovat positiivisia ja negatiivisia erilaisille tahoille. Esimerkiksi Maailmanjärjestys-kehychs saattaa esittää Etelä-Afrikan tai Brasilian erittäin myönteisessä valossa, mutta samassa artikkelissa saman kehychsen valossa Yhdysvallat tai Eurooppa saattaa näyttäytyä huonossa valossa – esimerkiksi riistäjänä, itsekkäästi toimivana suurvaltana tms. Hämmennysten välttämiseksi Uskottavuus, Eksotismi ja Maailmanjärjestys-kehychs on aina koodattu positiiviseksi niiden viitatessa positiivisesti Etelä-Afrikkaan tai Brasiliaan ja päinvastoin. Näin ollen kehychsten negatiivisten ulottuvuuksien määrä ei suoraan korreloi uutisen negatiivisuuden kanssa.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 1) ovat kaikki käyttämäni määritelmät kunkin seitsemän kehychsen kuuden eri ulottuvuuden tunnistamiseksi. Taulukko sisältää myös konkreettisia esimerkkejä *HS*:n ja *NYT*:n aineistosta kunkin ulottuvuuden kuvaamiseksi. Taulukossa 2 on havainnollistettu *NYT*-aineistosta poimittujen konkreettisten esimerkkien avulla, miten kehychsten eri ulottuvuudet menevät päällekkäin artikkelien tasolla.² Sisällytän menetelmän kokonaisuudessaan esimerkkeineen artikkeliin, koska keskeinen tarkoitukseni on ollut kehittää kehychsanalyysia menetelmänä kehychsten suhteellisen laajuuden hahmottamiseksi, eli pohjaksi, jota voi soveltaa muunkinlaisissa uutisaineistoissa. Tutkimalla kehychsten eri ulottuvuuksien esiintymistä seuraavissa taulukoissa esiintyvien määritelmien avulla ja sitten laskemalla kehychsten koko ja suhteellinen sävy matemaattisin menetelmin halusin myös varmistaa, että menetelmäni tuottaa luotettavaa tietoa, joka on samalla akateemisen yleisön vapaasti tarkistettavissa.

Menetelmäni reliabiliteettia testattiin ennen varsinaista koodaamista: kaksi koke-nutta kollegaa koodasi itsenäisesti 25 artikkelia kumpikin; toinen suomalaisia ja toinen yhdysvaltalaisia aineistoja. Suomalaista aineistoa koodanneen testaajan ja minun havaintoni olivat yksimielisiä 86.2 prosentissa uutisartikkelien kappaleista ja yhdys-

valtalaisista aineistosta koodanneen testiaan ja minun havaintoni 81.5 prosentissa kappaleista. ”Yksimielisyydellä” tässä tarkoitan sitä, että olimme tunnistaneet saman kehysten samantyyppisen (positiivinen/negatiivinen) ulottuvuuden kyseisessä kappaleessa.

Taulukko 1: Määritelmät kehysten ulottuvuuksien tunnistamiseksi ja esimerkkejä aineistosta.

Ulottuvuus nro.	MÄÄRITELMÄ kehysten ulottuvuuden tunnistamiseksi	Esimerkki kehysten ulottuvuuden ilmenemisestä tutkimusaineistossa: The New York Times (NYT)/ Helsingin Sanomat (HS)
VASTUUN KEHYS		
1 (neg.)	Todetaanko artikkelissa, että jotakin yksilöä/ instituutiota/maata tulee pitää vastuussa jostakin tietyistä tilanteista?	NYT, 16.12.2010: <i>A human rights court said that a Brazilian amnesty law (...) was responsible for the forced disappearance of at least 70 peasants and militants.</i>
2 (pos.)	Todetaanko artikkelissa, että jokin yksilö/ instituutio/maa on kantanut vastuun jonkin tietyn tilanteen ratkaisemiseksi?	HS 21.9.2008: <i>Sanomalehdissä oli erityisliitteitä Mandelasta, ja radiossa suitsutettiin häntä pitkin päivää. Moni ajatteli lämmöllä syntymäpäivä-sankaria. ”Hän antoi meille vapauden”, sanoi opiskelija Barbara Phoho Johannesburgissa.</i>
3 (neg.)	Todetaanko artikkelissa, että jollakin yksilöllä/instituutiolla/maalla ei ole riittävästi vastuunkantokykyä tilanteen ratkaisemiseksi?	HS 11.6.2007: <i>”Poliisi ei pysty tekemään mitään. Hallitus lupaa parantaa tilannetta, mutta mitään ei tapahdu”, Mlamvo manaa.</i>
4 (pos.)	Todetaanko artikkelissa, että jollakin yksilöllä/instituutiolla/maalla on riittävästi vastuunkantokykyä tilanteen ratkaisemiseksi?	NYT 6.11.2009: <i>”There is no place that will be hidden from me,” Mr. Zuma announced, leaving the impression he (...) would pop up wherever malingeres were not earning their paychecks.</i>
5 (neg.)	Kuvataanko artikkelissa, miten jokin yksilö/ instituutio/maa jättää huomioimatta/ ylenkatsoo tiettyä ongelmaa?	HS 10.2.2007: <i>”Tukeutumalla laillisuus- tai teknisiin näkökohtiin he antoivat käsityksen, jonka mukaan he pitivät ihmisoikeuksia toissijaisina”, arvioi eteläafrikkalaisen South African Institute for Security Studies –instituutin johtaja Tom Wheeler.</i>
6 (pos.)	Kuvataanko artikkelissa, miten jokin yksilö/ maa/instituutio huomioi ja yrittää ratkaista tietyn ongelman?	NYT 31.10.2009: <i>Dr. Aaron Motsoaledi (...) has accepted the government’s responsibility for past failings and begun charting a more comprehensive approach to the AIDS crisis.</i>
HUMAN INTEREST -KEHYS		
7 (neg.)	Kuvaako artikkeli, miten ihmiset ovat tuohuneita, surullisia tai pettyneitä?	NYT 5.10.2008: <i>Her disappointment is not only with herself; she is heartsick about her country.</i>
8 (pos.)	Kuvaako artikkeli ihmisten iloa ja innostusta?	HS 8.5.2010: <i>”Upeata. Tämä saa minut tuntemaan ylpeyttä Etelä-Afrikasta”, sanoi kulmilla asuva Matu Zonke, joka toi kolmivuotiaan poikansa Simthandilen katsomaan pystiä.</i>
9 (neg.)	Kuvaako artikkeli, miten jokin tilanne on vaikuttanut haitallisesti yksittäisten ihmisten elämään?	NYT 6.9.2009: <i>”We have to dig a pit for a toilet, and when it’s full, we dig another. They tell us we are on a waiting list to get services. Whether I’ll die first, I don’t know.”</i>
10 (pos.)	Kuvaako artikkeli, miten jokin tilanne on vaikuttanut hyödyttävästi yksittäisten ihmisten elämään?	HS, 24.9.2009: <i>Abongile (...) noted appreciatively that she did not have to sit with chattering teeth in class this winter because the broken windows had been fixed.</i>
11 (neg.)	Kuvaako artikkeli ihmisten henkilökohtaista elämää (esim. asuinpaikkaa, pukeutumista, syömistä yms.) negatiivisessa, epätoivon ja kärsimyksen valossa?	HS 6.6.2010: <i>Isaacsin, Solomonin, Moseneken ja muiden ”valtion vihollisten” työ saarella oli hakata kiviä. Auringonnousta sen laskuun. Yönsä miehet nukkuivat usean hengen avoselleissä kovalla lattialla.</i>
12 (pos.)	Kuvaako artikkeli ihmisten henkilökohtaista elämää (esim. asuinpaikkaa, pukeutumista, syömistä, yms.) positiivisessa, hyvän elämän valossa?	NYT 23.8.2013: <i>As a teenager, Mr. Barbosa moved to the capital, Brasília, finding work as a janitor in a courtroom. Against the odds, he got into the University of Brasília, the only black student in its law program at the time. Wanting to see the world, he later won admission into Brazil’s diplomatic service, which promptly sent him to Helsinki...</i>

Ulottuvuus nro.	MÄÄRITELMÄ kehyksen ulottuvuuden tunnistamiseksi	Esimerkki kehyksen ulottuvuuden ilmenemisestä tutkimusaineistossa: The New York Times (NYT)/ Helsingin Sanomat (HS)
KONFLIKTI JA RAUHA -KEHYS		
13 (neg.)	Kuvaako artikkeli erimielisyyttä/konfrontaatiota eri yksilöiden/instituutioiden/maiden välillä?	HS 9.10.2013: <i>Rio de Janeiron koulutusjohtaja perusteli Suomen ja muiden maiden luokanopettajilla "moniosajien" mallia, jossa opettajat voivat opettaa kaikkia aineita eri luokka-asteilla. Ammattiliitto vastustaa sitä.</i>
14 (pos.)	Kuvaako artikkeli, miten eri mieltä /eri puolilla olleet yksilöt/ instituutiot/maat ovat saavuttaneet yhteisymmärryksen jossakin?	NYT 20.9.2008: <i>The party's secretary general announced the ouster at a news conference. (...) He welcomed the news and agreed that he is going to participate in the process and the formalities.</i>
15 (neg.)	Kuvaako artikkeli, miten joku yksilö/instituutio/maa moittii toista?	NYT 14.5.2010: <i>Earlier in the week, Mr. da Silva scolded the world's most powerful nations on Brazilian television, saying that none of the heads of state pushing hardest for sanctions had spoken directly with Mr. Ahmadinejad.</i>
16 (pos.)	Kuvaako artikkeli, miten jokin yksilö/instituutio/maa yrittää kohteliaasti lähestyä toista?	HS 21.6.2013: <i>Presidentti Rousseff on sanonut olevansa ylpeä mielenosoittajista ja luvannut kuunnella heidän ääntään.</i>
17 (neg.)	Sisältyykö artikkeliin näkemys, joka haastaa toisaalla artikkelissa ilmaistun näkemyksen? Tulee ilmi esim. sanoista kuitenkin, mutta, silti...	NYT 30.11.2012: <i>As millions of poor Brazilians are shielded from the slowdown, Ms. Rousseff's approval ratings remain high. Still, critics are growing more vocal about the need for Brazil to become more energetic in addressing complex structural dilemmas weighing the economy down...</i>
18 (pos.)	Kuvaako artikkeli, miten eri ihmiset/ryhmät/instituutiot/maat/ideologiat voivat elää rauhassa rinnakkain?	NYT 19.3.2011: <i>The two countries' differences were also aired, if gently, as Mr. Obama met with the newly elected president of Brazil, Dilma Rousseff, who has signaled a desire for closer relations with the United States...</i>
SOSIAALISTEN JA EKONOMISTEN SEURAAMUSTEN KEHYS		
19 (neg.)	Sisältyykö artikkeliin kuvaus, miten jokin asia/tilanne on haitannut jotakin ryhmää/instituutiota/maata (materiaalisesti ja/tai symbolisesti)?	NYT 31.10.2009: <i>'These are some of the chilling statistics that demonstrate the devastating impact that HIV and AIDS is having on our nation,' Mr. Zuma said. 'Not even the youngest are spared.'</i>
20 (pos.)	Sisältyykö artikkeliin kuvaus, miten jokin asia on hyödyttänyt jotakin ryhmää/instituutiota/maata (materiaalisesti ja/tai symbolisesti)?	HS 15.5.2010: <i>Jordan huomauttaa, että suuri osa satsauksista hyödyttää Etelä-Afrikkaa pitkään. Durbaniin rakennettiin parissa vuodessa kokonaan uusi lentokenttä. Sometossakin kulkevat nyt julkiset bussit ensi kertaa historiassa.</i>
21 (neg.)	Kuvaako artikkeli jonkin instituution/maan puutteellisia/vajaavia resursseja tietyn tavoitteen saavuttamiseksi?	NYT 29.6.2009: <i>The superintendent is new to this command and said he tried to keep at least six vehicles on patrol in Diepsloot, but said that the few paved roads did not penetrate the contorted pathways of the shacks...</i>
22 (pos.)	Kuvaako artikkeli jonkin instituution/maan riittäviä/huomattavia resursseja tietyn tavoitteen saavuttamiseksi?	NYT 25.4.2010: <i>The South African Finance Ministry said it expected that the broadened access to drugs would put a million more people on treatment in the next few years, roughly doubling the current case load. It has budgeted an extra \$1 billion for it.</i>
23 (neg.)	Kuvaako artikkeli, miten jokin tietty toimintatapa saattaa vaikuttaa/tulee vaikuttamaan/on vaikuttanut negatiivisesti johonkin?	NYT 16.8.2010: <i>She said she was concerned that the influx of workers would usher in gangs, drugs and crime, as has happened in the building of other dams.</i>
24 (pos.)	Kuvaako artikkeli, miten jokin tietty toimintatapa saattaa vaikuttaa/tulee vaikuttamaan/on vaikuttanut positiivisesti johonkin?	HS 5.4.2014: <i>Niinistön mukaan brasilialaiset olivat erittäin kiinnostuneita siitä, mitä suomalaisilla oli tarjottavana. (...) "Heidän talouskasvunsa on hidastunut sen verran, että seuraava askel on tehdä tuottavammin sitä, mitä tehdään. Ympäristöhokkeilla ratkaisulla toimialan tuottavuus paranee", hän sanoi.</i>

Ulottuvuus nro.	MÄÄRITELMÄ kehysten ulottuvuuden tunnistamiseksi	Esimerkki kehysten ulottuvuuden ilmenemisestä tutkimusaineistossa: The New York Times (NYT)/ Helsingin Sanomat (HS)
USKOTTAVUUS-KEHYS		
25 (neg.)	Sisältääkö artikkeli epäileviä ilmaisuja liittyen Etelä-Afrikan/Brasilian/niiden instituutioiden kyvykkyyteen selvitä jostain tilanteesta vaikeiden olosuhteiden takia?	NYT 28.12.2009: <i>Will South Africa be able to deliver an event untainted by the country's notorious crime, creeping xenophobia and social unease?</i>
26 (pos.)	Korostaako artikkeli Etelä-Afrikan/Brasilian kyvykkyyttä selvitä jostain tilanteesta vaikeista olosuhteista riippumatta?	NYT 11.7.2010: <i>A fledgling democracy that has struggled to address its profound social ills proudly discovered it could deliver a mega-event that required years of careful investment and planning.</i>
27 (neg.)	Kuvaileeko artikkeli, miten Etelä-Afrikka/ Brasilia ei vastaa maiden/ instituutioiden odotuksia ja oletuksia tiettyssä tilanteessa?	HS 17.4.2008: <i>Etelä-Afrikka on kuitenkin suojannut Zimbabwen presidenttiä Robert Mugabea sen sijaan, että olisi käyttänyt vaikutusvaltaansa kannustaakseen häntä hyväksymään – tai edes julkistamaan – maaliskuun lopussa pidettyjen presidentinvaalien tuloksen.</i>
28 (pos.)	Kuvaileeko artikkeli, miten Etelä-Afrikka/ Brasilia suoriutuu jostakin tilanteesta muiden maiden/instituutioiden odotusten mukaisesti tai yli odotusten?	NYT 6.6.2010: <i>A cataclysmic wave of violent crime in South Africa, the fear of so many World Cup killjoys, has simply not occurred. No wave, barely a ripple.</i>
29 (neg.)	Kuvaillaanko artikkelissa Etelä-Afrikan/ Brasilian suorituksen huonomuutta verrattuna muihin maihin?	NYT 4.9.2010: <i>Over the past decade, Brazil's students have scored among the lowest of any country's students taking international exams (...) trailing fellow Latin American nations like Chile.</i>
30 (pos.)	Kuvaillaanko artikkelissa Etelä-Afrikan/ Brasilian suorituksen tasavertaisuutta/ paremmuutta verrattuna muihin maihin.	NYT 25.7.2010: <i>Neither Ms. Bachelet [President of Chile] nor Mr. Uribe [President of Colombia] reached the "emotional depths of sheer allegiance and loyalty that Lula was able to inspire in a lot of Brazilians," Mr. Shifter said.</i>
EKSOOTTISUUS-KEHYS		
31 (neg.)	Kuvataanko artikkelissa jotakin tyypillistä eteläafrikkalaista/brasiliaalaista traditiota/ ilmiötä/asiaa/kulttuuria negatiivisessa valossa?	NYT 4.3.2012: <i>Brazil's political culture has done its share in contributing to delays, with corruption scandals involving high-ranking sports officials.</i>
32 (pos.)	Kuvataanko artikkelissa jotakin tyypillistä eteläafrikkalaista/brasiliaalaista traditiota/ ilmiötä/asiaa positiivisessa valossa?	NYT 18.10.2013: <i>Pelada has always been a part of Brazilian culture, and it has adapted to the country's changing face. In São Paulo, for example, the hub for pelada used to be on the edges of the city's two rivers, the Pinheiros and the Tieté. Players would scamper alongside the water in games that were known collectively as futebol de varzea...</i>
33 (neg.)	Sisältääkö artikkeli negatiivista kuvausta Etelä-Afrikasta/Brasiliasta (esim. vanhanaikainen, likainen, väkivaltainen, jne.)	HS 6.2.2014: <i>Suunnitelma osoittaa São Paulosta jotain: Brasilian suurimmassa kaupungissa on vähän julkisia tiloja. Puistot ovat harvassa, ja niissä on Rodriguezin mukaan aina huumeidenkäyttäjiä.</i>
34 (pos.)	Sisältääkö artikkeli positiivista kuvausta Etelä-Afrikasta/Brasiliasta (esim. kaunis, luova, jne.)	HS 29.5.2010: <i>Kotipihan nurmelta näkyy Pöytävuoren mahtava siluetti. Ympäriällä aukeaa rento ja kaunis Kapkaupunki. Pienen automatkan päässä ovat sukelluspaikat Atlantin valtameressä.</i>
35 (neg.)	Kuvaako artikkeli eteläafrikkalaisia/ brasiliaalaisia rituaaleja, tapoja tai käytäntöjä jotka on määritelty vaarallisiksi, absurdeiksi tai harmillisiksi?	NYT 23.9.2003: <i>In fact, the party's leaders – and thus, South Africa's leaders – have traditionally been picked by party bigwigs behind closed doors, a custom that dilutes the value of Mr. Zuma's megawatt charisma.</i>
36 (pos.)	Kuvaako artikkeli eteläafrikkalaisia/ brasiliaalaisia rituaaleja, tapoja tai käytäntöjä, jotka on määritelty myönteisessä valossa?	NYT 12.7.2010: <i>There is a South African concept, Ubuntu, that describes an approach to life that is characterized by selflessness, sharing, unity and respect.</i>

Ulottuvuus nro.	MÄÄRITELMÄ kehyksen ulottuvuuden tunnistamiseksi	Esimerkki kehyksen ulottuvuuden ilmenemisestä tutkimusaineistossa: The New York Times (NYT)/ Helsingin Sanomat (HS)
MAAILMANJÄRJESTYS-KEHYS		
37 (neg.)	Kuvaako artikkeli Etelä-Afrikkaa/ Brasiliaa kuuluvaksi maanosiin/alueisiin, joita luonnehditaan kielteisillä termeillä?	NYT 23.4.2007. <i>Not since Chile was the host of the games in 1962 has soccer's governing body chosen a nation as underdeveloped as this one, according to Econometrix...</i>
38 (pos.)	Kuvaako artikkeli Etelä-Afrikkaa/Brasiliaa kuuluvaksi maanosiin/alueisiin, joita luonnehditaan myönteisillä termeillä?	NYT 31.10.2010: <i>Mrs. Rousseff (...) joins a growing wave of democratically elected female leaders in the region and in the world in the past five years, including Michelle Bachelet in Chile, Cristina Fernández de Kirchner in Argentina and Angela Merkel in Germany.</i>
39 (neg.)	Kuvaako artikkeli miten kulttuuriset, poliittiset ja/tai taloudelliset olosuhteet ovat pysyneet huonoina tai huonontuneet entisestään Etelä-Afrikassa tai Brasiliassa?	HS 5.4.2014: <i>"30 vuoden jälkeen todistamme yhä sortoa. Diktatuuri ei ole päättynyt", sanoi Cecilia Coimbra Tortura Nunca Mais -ihmisoikeusjärjestöstä Rio de Janeiron valtionyliopistossa tällä viikolla järjestetyssä tilaisuudessa.</i>
40 (pos.)	Kuvaako artikkeli, miten kulttuuriset, poliittiset ja/tai taloudelliset olosuhteet ovat pysyneet hyvinä tai parantuneet entisestään Etelä-Afrikassa tai Brasiliassa?	HS 9.1.2014: <i>Rio elää uutta nousukautta, renessanssia, sanovat innokkaimmat. Sanomalehti O Globo kirjoitti, että Rio on "saamassa takaisin itsetuntonsa", jonka se kadotti, kun pääkaupunki vuonna 1960 siirrettiin sisämaahan rakennettuun Brasiliaan.</i>
41 (neg.)	Kuvaako artikkeli Etelä-Afrikkaa/Brasiliaa alisteisessa/saajan roolissa verrattuna muihin maihin/instituutioihin?	NYT 7.8.2012: <i>Brazil still trails other nations, notably China and the United States, which have far more expensive aid programs and trade in Africa.</i>
42 (pos.)	Kuvaako artikkeli Etelä-Afrikkaa/Brasiliaa (neuvoa)antavassa ja korkea-arvoisessa roolissa verrattuna muihin maihin ja instituutioihin?	HS 17.4. 2008: <i>Etelä-Afrikalla on erinomaiset edellytykset auttaa Zimbabwea pääsemään kurimuksestaan. Sen lisäksi että Etelä-Afrikka on Zimbabwen rajanaapuri ja ylivoimaisesti tärkein kauppakumppani, se on muutenkin ylivoimainen poliittinen ja taloudellinen vaikuttaja eteläisessä Afrikassa.</i>

Taulukko 2: Kehysten päällekkäin menevät ulottuvuudet artikkelien kappaletasolla ja esimerkkejä The New York Timesista.

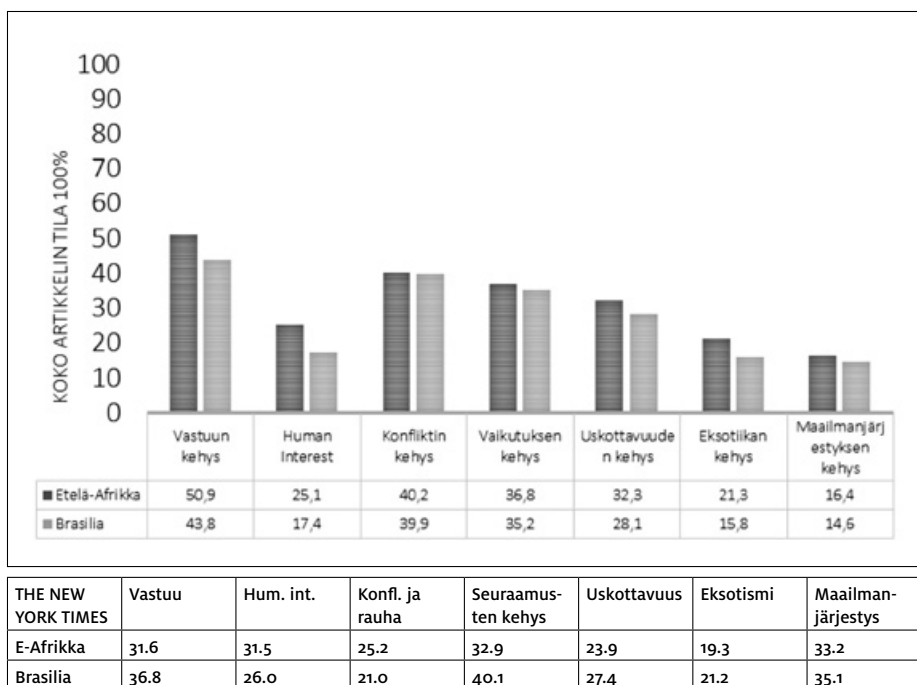
Eri kehysten päällekkäin menevät NEGATIIVISET ulottuvuudet	Eri kehysten päällekkäin menevät POSITIIVISET JA NEGATIIVISET ulottuvuudet	Eri kehysten päällekkäin menevät POSITIIVISET ulottuvuudet
<p>NYT 19.8.2006. Kehykset: Konflikti ja rauha (ulott. 15) and Vastuu (ulott. 5): <i>“A top United Nations official delivered a blistering attack on South Africa on Friday at the closing of the 16th international AIDS meeting here, saying that its government ‘is still obtuse, dilatory and negligent about rolling out treatment.”</i></p>	<p>NYT 14.5.2010. Kehykset: Vastuu (ulott. 3, negat.) ja Seurausten kehys (ulott. 20, posit.): <i>“‘Everyone said we need a leader who can set an example,’ said Jonny Steinberg, author of ‘Sizwe’s test,’ which showed the deep stigma still associated with AIDS in rural South Africa. ‘It just so happens we’ve thrown up a leader who makes a negative example, but it’s good enough. It’s started a conversation among ordinary people.”</i></p>	<p>NYT 2.9.2009. Kehykset: Vastuu (ulott. 4) ja Uskottavuus (ulott. 26): <i>“The new government of President Jacob Zuma seems to have a clearer-eyed view of the problem, its remedies and the need to improve the overall health care system than its predecessor did. Fixing what’s broken will not be easy, but we are encouraged by signs of a commitment to do so.”</i></p>
<p>NYT 25.11.2013. Kehykset: Vastuu (ulott. 3), Konflikti ja rauha (ulott. 15); Seuraamusten kehys (ulott. 19), Eksotismin kehys (ulott. 35): <i>“A project started under the previous mayor, twice over budget at \$250 million and marooned in the middle of a highway, the place has provoked angry complaints that it is out of touch with both the city’s culture and its real needs. A concrete complex of theaters, raised sky high on giant piers, the center may be the most absurd new building in years. (...) People in charge complained to me about whole sections of unusable seats with no views (...) and stairs going nowhere.”</i></p>	<p>NYT, 27.6.2009. Kehykset: Uskottavuus (ulott. 25, negat.), Maailmanjärjestys (ulott. 40, posit.), ja Konflikti ja rauha (ulott. 14, posit.): <i>“Sunil Gulati, the president of the United States Soccer Federation, said South Africa would face challenges more difficult than were faced by other recent World Cup host countries. ‘In some ways, we won’t know if it meets the challenges until the tournament starts,’ Gulati said. ‘But when you look at the history of the world over the last 25 years, an extraordinary story has unfolded in South Africa. It’s hard to argue with the decision to play here...”</i></p>	<p>NYT 14.5.2010, Kehykset: Vastuu (ulott. 6), Human Interest (ulott. 12), ja Seurausten kehys (ulott. 24): <i>“‘It has been my style that I don’t hide things,’ Mr. Zuma said, adding that he had been circumcised ‘some time ago’ but hoped, by going public about it, to encourage other men to follow his lead. ‘I thought it was important because that could help quite a few other people who, if I did not do it, they would be hesitant and not knowing what to do.”</i></p>
<p>NYT, 10.10.2010. Kehykset: Human Interest (ulott. 7) ja Konflikti ja rauha (ulott. 13): <i>“‘Nobody likes us here,’ Officer Luis Pizarro said during a recent night patrol. ‘It can be frustrating sometimes.”</i></p>	<p>NYT, 24.6.2013: Kehykset: Vastuu (ulott. 6, posit.), Konflikti ja rauha (ulott. 13, negat.), Seurausten kehys (ulott. 24, posit): <i>“Ms. Rouseff expanded upon proposals she unveiled on Friday in a nationally televised address. She said Monday that the government would allocate more than \$22 billion to upgrading public transit systems, largely by building subways, and emphasized that hiring foreign doctors to work at beleaguered public hospitals – an unpopular plan among Brazilian doctor groups – would be an ‘emergency step.”</i></p>	<p>NYT 7.8.2013: Kehykset: Maailmanjärjestys (ulott. 42), Seurausten kehys (ulott. 24), ja Konflikti ja rauha (ulott. 14): <i>“In Mozambique, Brazil’s government is opening a plant making anti-retroviral drugs to fight the AIDS epidemic. Brazil is lending \$150 million to Kenya to build roads and ease congestion in the capital, Nairobi. And in Angola, a rising oil power, a new security agreement seeks to expand the training of Angolan military personnel in Brazil.”</i></p>

Kun olin koodannut koko aineiston taulukossa 1 esiteltyjen määritelmien avulla, lasin myös kunkin kehysten keskiarvoisen laajuuden ja sävyn sekä kaikkien eri siteeratujen tahojen suhteellisen volyymin koko ydinaineiston tasolla. Laskin keskiarvot ainoastaan HS:n ja NYT:n aineistoista, koska nämä oli kerätty systemaattisesti toisin kuin muut aineistot. Seuraavassa osiossa esittelen havaintojani kehysten ja eri äänten suhteellisesta volyymistä koko ydinaineiston tasolla. Lisäksi tarkastelen näkökulmien päällekkäisyyttä ja integroitumista sekä suomalaisen ja yhdysvaltalaisen uutisoinnin eroja.

Havainnot: Laaja-alaisuus ja konteksti ulkomaan uutisissa

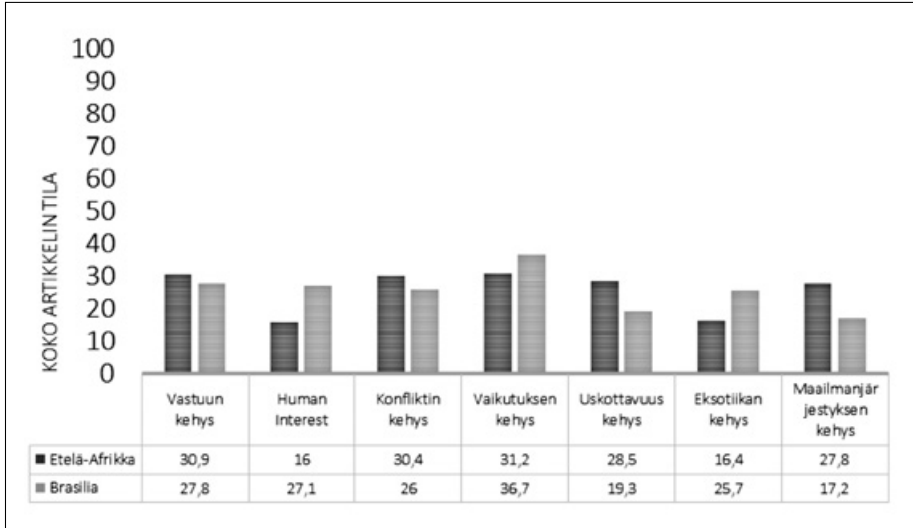
Kuviot 1 ja 2 kuvaavat kehysten keskiarvoista kokoa *Helsingin Sanomien* ja *The New York Timesin* kokonaisaineiston tasolla. Kuviot osoittavat, että mikään kehyksistä ei yksin dominoi uutisointia, vaan aineistossa on useampi laajempi kehys sekä vastaavasti useita suppeampia kehysiä. Kehykset menevät uutisartikkeleissa keskeisesti päällekkäin integroituen laajemmiksi tulkintakehyksiksi, ja tämä näkyy myös keskiarvoissa, joiden yhteenlaskettu ala on yli 100%. Analyysini kuitenkin osoitti, että varsinkin yksittäisten uutisartikkelien tasolla yhdysvaltalaisuutisissa esiintyy paljon enemmän kehysten limitäisyyttä ja päällekkäisyyttä kuin suomalaisessa aineistossa. Pohdin näitä suomalaisen ja yhdysvaltalaisen uutisoinnin eroja tarkemmin myöhemmin tässä analyysiosiossa.

Kuvio 1: Uutiskehysten keskimääräinen laajuus The New York Timesissa.

Positiivisten ulottuvuuksien osuus kunkin kehysten kokonaislaajuudesta (%).

Kuvio 2: Uutiskehysten keskimääräinen laajuus Helsingin Sanomissa

HELSINGIN SANOMAT	Vastuu	Human interest	Konflikti ja rauha	Seuraamusten kehys	Uskottavuus	Eksotismi	Maailmanjärjestys
E-Afrikka	35	21.9	26.9	26	31.7	22.6	42
Brasilia	33.8	35.3	12.9	39.6	28.5	31.4	41.9

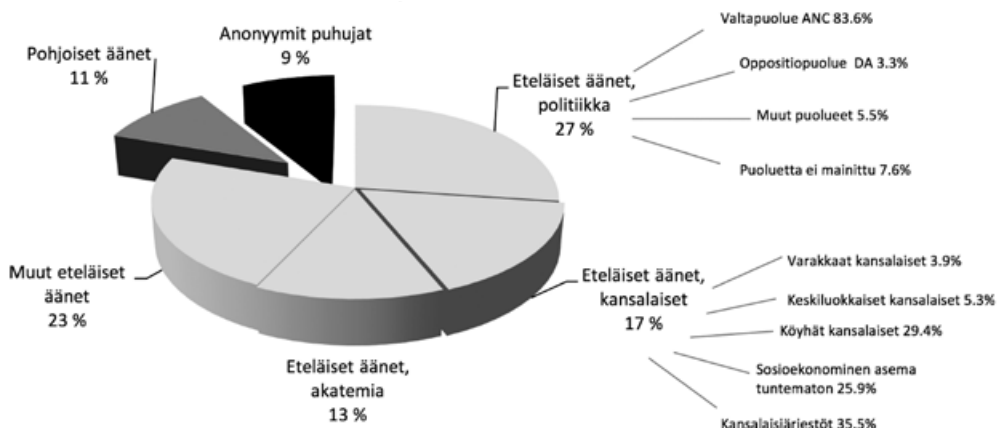
Positiivisten ulottuvuuksien osuus kunkin kehysten kokonaislaajuudesta (%).

Kaikki kehukset ovat sävyiltään keskimäärin enemmän negatiivis- kuin positiivis-sävyisiä, mutta yksikään kehyksistä ei ole koko aineiston tasolla kauttaaltaan negatiivinen (tai positiivinen). Kuten aiemmin olen todennut, eri tilanteet ovat positiivisia ja negatiivisia eri osapuolille. Näin ollen uutiskehysten ollessa keskimäärin 20–40% negatiivisia niiden voidaan katsoa kuvastavan tilanteita eri ihmisten ja instituutioiden näkökulmasta – mikäli kehukset olisivat täysin negatiivisia tai täysin positiivisia, uutisointi tuskin olisi kovin monipuolista. Väitänkin, että tutkijoiden tulisi kiinnittää uutisten negatiivisuuden (esim. Adegbola 2017, 58; Esser ym. 2017) sijaan enemmän huomiota siihen, miten kehysten negatiiviset ja positiiviset ulottuvuudet täydentävät toisiaan ja auttavat havainnollistamaan tilanteiden kompleksisuutta.

Ennen kuin etenen pidemmälle kehystämisen logiikan analyysissä, haluan esitellä havaintoni siitä, keiden kehukset uutisoinnissa ovat pääroolissa eli keiden ”sponsoroimia” edellä esitellyt kehukset pitkälti ovat.

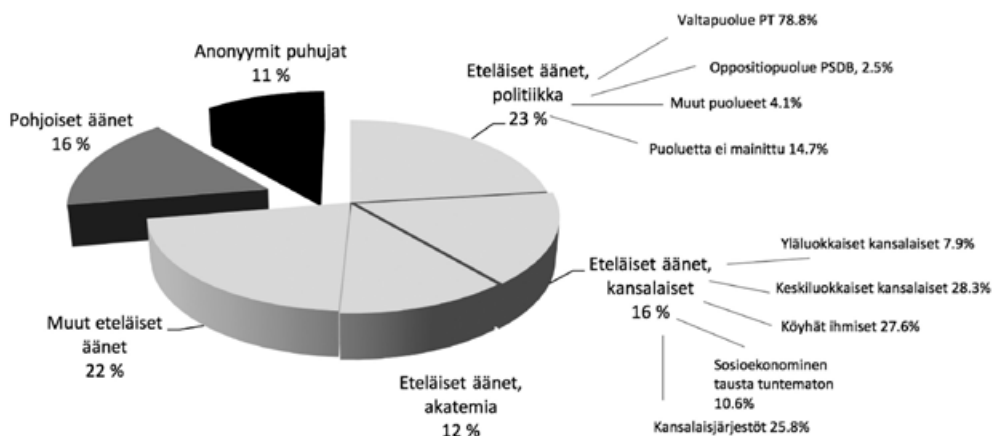
Kuvio 3a: Eteläisten ja pohjoisten kehystäjien suhteellinen volyymi The New York Timesin Etelä-Afriikka-utisoinnssa 2006–2010. Äänekkäimmät kentät ja äänten suhteellinen osuus eteläisen politiikan kentän ja kansalaisyhteiskunnan sisällä on merkitty.

The New York Times, Etelä-Afriikka-utisointi

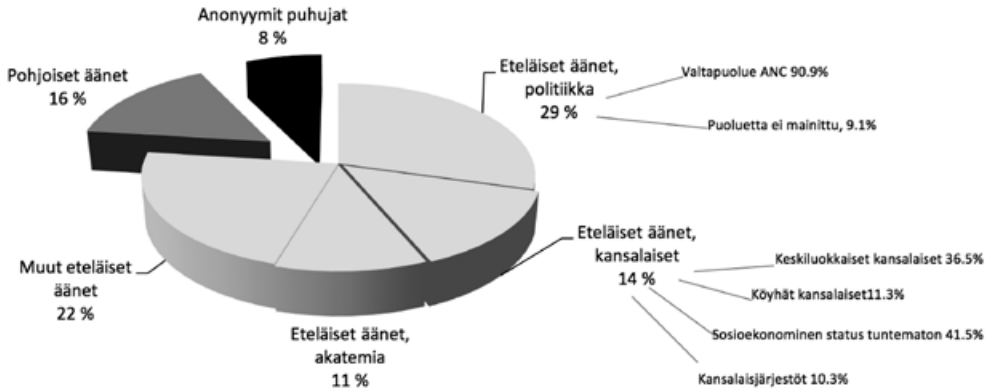
Kuvio 3b: Eteläisten ja pohjoisten kehystäjien suhteellinen volyymi The New York Timesin Brasilia-utisoinnssa 2010–2014.

The New York Times, Brasilia-utisointi

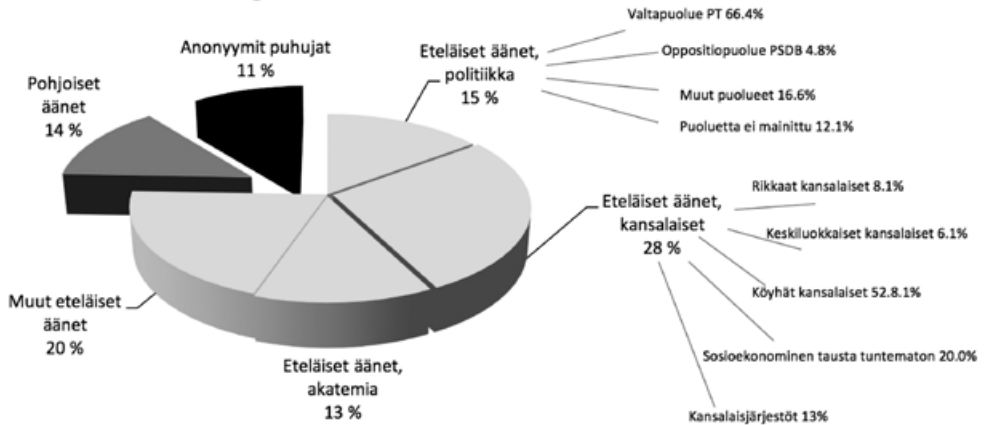
Kuvio 4a: Eteläisten ja pohjoisten kehystäjien suhteellinen volyyymi Helsingin Sanomien Etelä-Afrikka-utisoinnissa 2006–2010.

Helsingin Sanomat, Etelä-Afrikka-utisointi

Kuvio 4b: Eteläisten ja pohjoisten kehystäjien suhteellinen volyyymi Helsingin Sanomien Brasilia-utisoinnissa 2010–2014.

Helsingin Sanomat, Brasilia-utisointi

Kuviot 3 ja 4 siis osoittavat, että vaikka toisaalta suomalaisella ja yhdysvaltalaisella journalistilla on eniten artikkelitilaa määritellä kehäksiä, erilaiset eteläiset äännet ovat hyvin merkittävässä roolissa pohjoisiin – eli pohjoisamerikkalaisiin ja pohjoiseuroopalaisiin – lähteisiin nähden. Myös eteläafrikkalaiset ja brasilialaiset kansalaiset ovat

päässeet ääneen uutisissa – *HS:n* Brasilia-uutisoinnissa kansalaisten ja varsinkin köyhien kansalaisten osuus on merkittävin kaikista siteeratuista puhujista. Tutkimukseni täten selkeästi haastaa väitteet siitä, että länsimaiset ulkomaan uutiset ovat kapealaisia ja tuotettu yksinomaan länsimaisesta näkökulmasta.

Miksi havaintoni poikkeavat niin merkittävästi aiemman ulkomaan uutistutkimuksen havainnoista? Uskon tämän selittyvän ainakin osittain sillä, että Etelä-Afrikka ja Brasilia ovat rauhanomaisia demokratioita, joiden kasvava poliittinen ja taloudellinen mahti on otettu vakavasti kansainvälisen politiikan ja talouden kentillä (Harden 2014). Dimitrova ja Strömbäck (2009, 87) huomauttavat, että varsinkin sotaan liittyvä uutisointi asettaa journalisteille monia turvallisuuteen ja logistiikkaan liittyviä esteitä, jotka saattavat rajoittaa heidän pääsyään erilaisten lähteiden luo. Eteläafrikkalaisten ja brasilialaisten ihmisten ja instituutioiden merkittävä volyymi uutisissa saattaa myös heijastaa näiden maiden suhteellisen korkeaa ja arvostettua asemaa maailmankartalla sekä sitä, että köyhyys ja kurjuus eivät ole yhtä hallitsevia kuin monilla muilla alueilla. Esimerkiksi Lugo-Ocando (2015, 62) kuvailee *CCN:n* uutisointia liittyen kuivuuteen ja siitä seuranneeseen nälänhätään Etiopiassa, Keniassa ja Somaliassa. Hänen mukaansa tämäntyyppinen kansainvälinen uutisointi on ”tyypillistä” kansainväliselle valtavirtamedialle: yhtäkään paikallista lähdettä ei ole haastateltu ja koko tarina on kehystetty länsimaisten ihmisten silmin. Myös Etelä-Afrikassa ja Brasiliassa koetaan nälänhätää – kuitenkin 2000-luvun alkupuolen hallitukset onnistuivat sosiaaliohjelmien kehittämisessä mahdollistaen perustulon monille köyhille, siinä missä keskiluokka molemmissa maissa on myös kasvanut (esim. Reid 2014; Zirin 2014).

Suhtaudunkin varauksella siihen, missä määrin tutkimukseni havainnot eteläafrikkalaisten ja brasilialaisten äänten suhteellisen korkeasta volyymistä sekä erilaisten kehysten moninaisuudesta ja laajuudesta voi yleistää kuvaamaan kansainvälistä uutisointia yleisemmin. Mutta uskallan yhtä lailla väittää, että konflikti- tai köyhien alueiden uutisointiin keskittyvät ulkomaan uutistutkijat eivät myöskään saisi yleistää omia löydöksiään ulkomaan uutisten yksipuolisuudesta koskemaan kaikkien kehittyvien alueiden uutisointia. Esimerkiksi Lugo-Ocando (2015, 61) väittää, että ”hallitseva journalistinen diskurssi kehittyvää maailmaa koskien on saanut voimakkaita vaikutteita koloniaalisen ja post-koloniaalisen ajan ideoista, jotka ovat selviytyneet vuosien ajan, matkien koloniaalisen ajan käsityksiä Kolmannesta Maailmasta...” Kuitenkin ”journalistinen diskurssi” joka liittyy ”kehittyvään maailmaan” voi olla hyvin erilaista riippuen siitä, onko uutisoinnin fokuksessa nälänhädän ja kriisin keskellä kamppaileva Somalia tai jalkapalloturnausta isännöivä Etelä-Afrikka. Täten ulkomaan uutisten tutkijoiden tulisi suhtautua varovasti tutkimustulostensa yleistettävyyteen – niin ikään Globaalia Etelää tai esimerkiksi Latinalaisen Amerikan tai Afrikan maita ei tulisi käsitellä yleisenä ryhmänä, vaan erillisinä alueina, joiden uutisoinnissa saattaa olla merkittäviä eroja maiden tilanteesta riippuen (ks. Adegbola ym. 2018, 50–51).

Myös Etelä-Afrikassa ja Brasiliassa esiintyy huomattavasti köyhyyttä ja kurjuutta. Etelä-Afrikka ja Brasilia kamppailevat monien samanlaisten siirtomaa-ajoilta periytyvien ongelmien kanssa kuin muut maat Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Useimmat kansainväliset uutistutkimukset ovat rajoittaneet fokuksensa alueille, joilla on

humanitäärinen kriisi, konflikti tai sotatila (esim. Chouliaraki 2006; Pedelty 1995) – Hamilton ja Lawrence (2010, 685) toteavat, että paljon vähemmän tiedetään muiden alueiden ja aiheiden uutisoinnista. Tutkimukseni joka tapauksessa osoittaa, että kaikki länsimaiset uutiset köyhistä ”kehittyvistä maista” eivät ole yksipuolisia, yksinomaan negatiivisia ja länsimaisten lähteiden dominoimia.

Väitän myös, että yllättävät tutkimustulokseni ovat seurausta käyttämästäni menetelmästä. Mittaamalla äänten volyyymia ja kehysten laajuutta sanoja laskemalla ja soveltamalla läpinäkyvää menetelmää en ollut oletettujen ja ilmiselvänä pidettyjen löydösten (eteläisten äänten hiljaisuus, uutisten yksipuolisuus) johdateltavissa. Laadullinen analyysi olisi toisaalta varmasti paljastanut uutisista uusia ulottuvuuksia, joihin määrällinen analyysini ei yltänyt. Briggie ja Christians (2017) ovat todenneet mediatutkimuksen kentän jakautuneen yhteiskuntatieteelliseen ja humanistiseen tutkimukseen, joiden välillä rajoja ylittävä yhteistyö on harvinaista. Tutkimukseni perusteella väitän, että hedelmällisin tapa ymmärtää näkökulmien suhteita ulkomaan uutisissa on yhdistää määrällisiä ja laadullisia menetelmiä, jolloin sanojen systemaattisen laskemisen ja tämän indikoimien tutkimustulosten ohella pystytään pohtimaan sanojen merkitystä sekä sitä, miten määrällisen ja laadullisen tutkimuksen tulokset korreloivat keskenään.

Kuten seuraavasta analyysiosioista käy ilmi, osa kehyksistä osassa artikkeleista oli niin pieniä, että mikäli artikkeleita olisi koodattu perinteisellä presence/absence-kehysanalyysimenetelmällä (esim. Chong ja Druckman 2007, 107; Benson 2013), nämä kehykset eivät välttämättä olisi täyttäneet esiintyvän kehyksen kriteeriä ja jääneet kokonaan huomaamatta. Vaihtoehtoisesti ne olisi saatettu koodata ”samanarvoisina” kuin samassa artikkelissa esiintyvät huomattavasti suuremmat kehykset, mikä olisi ollut yhtä harhaanjohtavaa. Seuraavassa osiossa selitän, miten kehysten erilaajuisten ulottuvuuksien vuorovaikutus auttaa luomaan kontekstia uutisartikkeleihin.

Positiivisten ja negatiivisten kehysten vuorovaikutus

NYT-artikkeli ”Complex Ties Lead Ally Not to Condemn Mugabe” (27.6.2008) pyrkii selittämään Etelä-Afrikan presidentti Thabo Mbekin ja Zimbabwen presidentin Robert Mugaben suhdetta jälkimmäisen syyllistyttyä räikeisiin ihmisoikeusloukkauksiin. Tarina alkaa negatiivisista kuvauksista, jotka kohdistuvat molempiin afrikkalaisiin johtajiin:

Presidentti Robert Mugaben tukijat olivat alkaneet jo levittäytyä ympäri Zimbabwea, hakaten hänen poliittisia vastustajiaan, kun televisiokamerat tallensivat hätkähdyttävän kuvan Mugabesta käsi kädessä Etelä-Afrikan hymyilevän presidentin ja afrikkalaisen demokratian mestarina tunnetun Thabo Mbekin kanssa. (...) Mbeki, maanosan matavimman maan johtaja, ei sanallakaan kommentoinut Mugaben tuhoisaa käytöstä.

Tarinan jatkuessa nämä kehukset – Vastuu, Uskottavuus, ja Konflikti ja rauha – muuttuvat positiivisemmiksi, ja niiden rinnalle ilmestyy pieni Human interest -kehys, jonka avulla selitetään, miten näistä kiistanalaisista johtajista oli tullut ystäviä heidän taistellessaan apartheidia ja väkivaltaa vastaan Afrikassa. Tässä yhteydessä kerrotaan myös Mbekin ”hiljaisesta diplomatiasta”; uskomuksesta, jonka mukaan miesten ainutlaatuinen ystävyysuhde ja keskinäinen luottamus voi auttaa ratkaisemaan konfliktin Zimbabwea. Seuraavassa kappaleessa sävy kääntyy jälleen negatiiviseksi: esitetyn väitteen mukaan Mbeki ei yksinkertaisesti pysty tunnustamaan tappiotaan neuvottelijana. Mutta pian tämän jälkeen artikkeli jälleen muistuttaa lukijaa positiivisesta kehityksestä: ”Mbekin rooli johti varsin reiluihin vaaleihin ensimmäisellä kierroksella. Hänen toimintansa on tuottanut tuloksia’, sanoi Themba Maseko, Etelä-Afrikan parlamentin jäsen.” Sitten siteerataan Mbekin elämäkerran kirjoittajaa, joka jälleen lyhyesti kuvaa Mbekin suhdetta Zimbabwen hallitsijaan Human interest -kehysten kautta, todeten että Mugabe ja Mbeki ovat kuin isä ja poika: ”Mugabe on isä, mutta ei rakastettu isä, vaan hankala sellainen; sellainen josta poika toivoo, että tämä edes joskus voisi kuunnella.” Artikkelin päättyy Etelä-Afrikan hallituksen esittämään lausuntoon, jonka mukaan Mbeki on todennut Zimbabwen hallitukselle ja oppositiolle, että väkivallan on loputtava.

Molempien hallitsijoiden käyttäytymistä kritisoidaan artikkelissa, joten tarkoitus on tuskin vakuuttaa lukijaa heidän syyttömyydestään. Kuitenkin artikkelissa käytetään varsin laajojen negatiivisten Vastuu- ja Uskottavuus-kehysten rinnalla pientä Human interest -kehystä tavalla, joka tekee miesten toiminnasta edes hieman inhimillisempää. Artikkelin auttaa ymmärtämään, millaisista olosuhteista molemmat miehet tulevat, miten he ovat jo aiemmin taistelleet sortoa vastaan ja miksi Etelä-Afrikan presidentti ei voi noin vain sanella omaa tahtoaan Zimbabwen presidentille. Lyhyesti sanottuna artikkeli auttaa ymmärtämään tilanteen kompleksisuutta ja tiettyjä paikallisia olosuhteita yhdistämällä eri kehyksiä eri laajuudessa.

Lukuisissa artikkeleissa Human interest -kehystä on käytetty havainnollistamaan yksittäisten kansalaisten erilaisia kokemuksia ja ajatuksia, yhdessä muiden kehysten kanssa. Monet tutkijat ovat pitäneet Human interest -kehystä ”sensaatiota” herättävänä; kehystenä, joka ei kuulu ”vakavasti otettaviin” uutisiin (esim. Semetko ja Valkenburg 2000, 95–96). Oma tutkimukseni osoittaa, että tämän kehysten ei tarvitse olla massiivisessa ja hallitsevassa roolissa uutisoinnissa – jo pienessä koossa tämä ”ikkuna” voi auttaa kontekstualisoimaan ja inhimillistämään uutisen.

Esittelen toisena esimerkkinä erilaajujen kehysten, äänten ja sävyjen vaihteluista NYT:n artikkelin ”Educational Gaps Limit Brazil’s Reach” (julkaistu 4.9.2010). Uutisarikkeli siteeraa paikallisen kansalaisjärjestön edustajaa, joka analysoi brasilialaisten opiskelijoiden oppimistuloksia: ”Meidän tulisi hävetä itseämme’, Ilona Becskeházy, Brasilian koulutusjärjestelmää São Paulossa parantavan järjestön johtaja sanoi. ’Tämä [tulokset] tarkoittaa sitä, että brasilialaiset 15-vuotiaat ovat samalla tasolla kuin 9-vuotiaat esimerkiksi Tanskassa tai Suomessa...”

Vain tämän tekstipätkän lukemalla saattaisi tulla johtopäätökseen, että paikallisen naisen sitaattia on vain käytetty vahvistamaan yhdysvaltalaisien ja eurooppalaisten

yleisöjen negatiivisia käsityksiä Brasiliasta. Kun artikkelia lukee pidemmälle, ja kiinnittää huomionsa kehysten vuorovaikutukseen, käy selväksi että samassa artikkelissa negatiivisia kehyksiä on täydennetty samojen kehysten sekä vastuu-kehyksen positiivisilla dimensioilla: ”Kouluun ilmoittautujien määrä on kasvussa – tämä trendi alkoi 1990-luvulla entisen presidentin, Fernando Henrique Cardoson aikana, ja keskkoulusta valmistuneiden määrä on presidentti da Silvan aikana noussut 13 prosentista 47 prosenttiin”, [opetusministeri] Haddad sanoi.” Läpi artikkelin eri äänet ja eri kehysten positiiviset ja negatiiviset ulottuvuudet vaihtuvat ja täydentävät toisiaan siten, että lopulta artikkelin luettuaan voi päätellä seuraavaa: Brasilian koulutusjärjestelmässä on vakavia ongelmia, kaikki viranhaltijat eivät hoida töitään hyvin, kuitenkin monet viranhaltijat ovat myös merkittävästi onnistuneet. Brasilia on muita maita jäljessä koulutusjärjestelmänsä kanssa, mutta maata painaa historiallinen taakka, minkä johdosta koko väestön saaminen koulutuksen pariin on vaikeaa. Kuitenkin maasta löytyy paljon ahkeria ja yritteliäitä opettajia, oppilaita ja virkamiehiä. Sävy ei siis suinkaan ole yksinomaan negatiivinen, eikä artikkeli yritä yksinkertaistaa monimutkaista tilannetta maassa.

Aineisto kuvaa usein eriarvoisuutta Etelä-Afrikassa ja Brasiliassa vaihtelemalla Sosiaalinen ja ekonomisen vaikuttavuus -kehyksen ulottuvuuksia 21 ja 22; kuvaamalla jonkun instituution/tahon riittäviä/huomattavia resursseja jonkin tavoitteen saavuttamiseksi ja samassa artikkelissa jonkin toisen tahon puutteellisia resursseja halutun tavoitteen saavuttamiseksi. Näin uutisointi kertoo epätasa-arvosta, vaikka sanoja ”epätasa-arvo” tai ”eriarvoisuus” ei olisi eksplisiittisesti mainittu. Monesti tämän kehyksen ulottuvuudet painottuvat eri tavalla: uutisartikkeli saattaa esimerkiksi keskittyä kuvaamaan köyhien elämän merkittäviä puutteita ja lyhyesti mainita samassa maassa asuvan toisen ihmisen huomattavista resursseista – tai päinvastoin. Näin kehyksen hyvinkin pieni ulottuvuus saa lukijan huomaamaan tilanteen moniulotteisuuden ja sen, ettei todellisuus ole yksiselitteisesti ”positiivinen” tai ”negatiivinen”.

Suomalaisen ja yhdysvaltalaisen uutisoinnin erot

Suomalaiset ja yhdysvaltalaiset uutiset eroavat merkittävästi siinä, miten eri puhujien tuottamia kehyksiä yhdistetään ajallisesti uutisissa. Lähes kaikissa yhdysvaltalaisissa uutisartikkeleissa siteerataan lukuisia eri eteläafrikkalaisia ja brasilialaisia puhujia ja heidän sekä journalistin esittämiä eri kehysten negatiivisia ja positiivisia sävyjä limitäin ja rinnakkain. Suomalaisuutisissa kuitenkin siteerataan lähes poikkeuksetta vain yhtä tai muutamaa puhujaa per artikkeli, ja nämä puhujat kehystävät tilanteita varsin rajallisesti oman maailmankuvansa pohjalta. Koko aineiston tasolla, kuten olen havainnollistanut, HS:n tuottama kuva on monipuolinen ja eteläisiin näkökulmiin voimakkaasti painottuva, mutta yksittäisissä suomalaisartikkeleissa näkymät ovat hyvin rajoituneita. HS:n ohella sama pätee muiden analysoimieni suomalaisten tiedotusvälineiden tuottamiin uutisiin.

Esimerkiksi HS:n artikkeli ”Hyvästi kriisi” (18.3.2012) kuvaa eteläeurooppalaisten nuorten elämää Brasiliassa. Artikkelin haastatellut portugalilaiset nuoret kertovat

muutostaan uudelle mantereelle työn perässä Maailmanjärjestys-kehysten kautta. Tämä suuri kehys on kuitenkin enimmäkseen negatiivinen, yhdistyen Eksotiikka-kehysten negatiivisiin ulottuvuuksiin, kun eurooppalaisnuoret kuvaavat maan hidasta byrokratiaa, kuumuutta, kaoottista liikennettä ja sitä, miten Brasilia on Eurooppaa jäljessä. Brasilialaiset eivät koko artikkelissa pääse ilmaisemaan mielipidettään mistään: esimerkiksi miltä heistä tuntuu, kun eurooppalaiset tulevat kilpailemaan heidän työmarkkinoilleen. He eivät niin ikään pääse vastaamaan väitteisiin maansa takapajuudesta. Kuten olen kuitenkin aiemmin osoittanut, brasilialaisten äänet ovat *HS*:ssa ja koko suomalaisen aineiston tasolla paljon voimakkaampia kuin eurooppalaisten. Useimmissa suomalaisissa artikkeleissa pelkästään brasilialaiset ovat äänessä – ja sama ilmiö toistuu Etelä-Afrikan uutisoinnin kohdalla.

Suomalainen uutisointi muistuttaa siis monitieteisiä lähestymistapoja, kokonaisuuden rakentuessa vasta siinä vaiheessa, kun eri ”sponsoreiden” tuottamat kehyset lopuksi yhdistyvät lukijan mielessä, siinä missä yhdysvaltalaisuutiset muistuttavat enemmän tieteidenvälistä lähestymistapaa, eri kehyksen integroitua jatkuvasti läpi prosessin. Tietyllä tavalla kompleksinen näkymä ”pureskellaan valmiiksi” yhdysvaltalaisyleisölle siinä, missä suomalaisyleisön on itse tehtävä ajattelutyö ja kootava palapeli irrallisista osista. Mielestäni tätä eroa suomalaisen ja yhdysvaltalaisen uutisoinnin välillä voidaan selittää erilaisilla mediasysteemeihin liittyvillä pluralismin perinteillä sekä sillä, että suomalaiset ovat tunnetusti uutisten ahkeria suurkuluttajia, siinä missä yhdysvaltalaiset seuraavat uutisia suhteessa vähemmän (Hallin & Mancini 2004, 67). Kuten on jo mainittu, Curran kollegoineen (2009, 16) on myös havainnut suomalaisten uutisyleisöjen olevan paljon tietoisempia ulkomaan uutisissa esiintyvistä ajankohtaisista aiheista kuin yhdysvaltalaiset – myös tämä viittaa suomalaisten aktiivisuuteen ja oma-aloitteisuuteen uutisten seurannassa. Kuitenkin Suomessa sanomalehtien levikki on ollut pitkään laskussa (esim. Sauri ja Picard 2012, 49) – nähdäkseni toimittajat eivät enää voi luottaa lukijoiden ”uskollisuuteen” kuten ennen. Mikäli suomalaislukija esimerkiksi lukisi sattumalta pelkästään *HS*:n ”Hyvästi kriisi” -artikkelin eikä mitään muuta Brasilia-uutisointia, hän saattaisi saada hyvin stereotyyppisen, yksipuolisen ja negatiivisen kuvan Brasiiliasta.

Olen nostanut esiin suomalaisen tavan eritellä näkökulmia eri artikkeleihin ”monitieteiseen tapaan” erityisesti siksi, että se saattaa merkittävästi vääristää ulkomaan-uutistutkimuksen käsitystä näkökulmien rajallisesta määrästä, mikäli tutkimusaineisto on liian pieni tai ajallisesti liian rajattu. Jos tutkimukseen esimerkiksi kerätään suomalaista ulkomaan-uutisaineistoa vain muutaman viikon tai kuukauden ajalta, kyseisessä aineistossa on hyvin todennäköisesti monia artikkeleita, joissa siteerataan vain yhtä puhujaa kyseisestä aiheesta tai alueesta, ja artikkelissa on yksi tai kaksi dominoivaa kehystä ja muut kehykset ovat hyvin minimaalisessa roolissa. Tämän perusteella tutkija saattaa helposti päätellä, että uutisointi on yksipuolista. Tutkittaessa kehyksen suhteellista laajuutta ja uutisia kokonaisuutena pidemmällä aikajänteellä käy ilmi, että erilaiset ja erilaajuiset kehykset ja niiden takana olevat eri eteläiset äänet muodostavat rikkaan, vivahteikkaan ja moniulotteisen kertomuksen maidensa tapahtumista.

Johtopäätökset: Vertailevan tutkimuksen anti ulkomaan uutisjournalismin tutkimukselle

Tässä artikkelissa olen tarkastellut erilaisten uutiskehysten suhteellista laajuutta ja niitä ”sponsoroivien” lähteiden suhteellista volyymia suomalaisissa ja yhdysvaltalaisissa uutisartikkeleissa, jotka käsittelevät Etelä-Afrikkaa ja Brasiliaa. Olen osoittanut, miten erilaajuisten uutiskehysten positiivisia ja negatiivisia ulottuvuuksia yhdistämällä toimittajat voivat tuottaa moniulotteisia ja vivahteikkaita kuvauksia kaukaisista maista ja niiden todellisuuksista. Olen myös havainnollistanut, että toimittajat jakavat uutisartikkeliansa siteeraustilasta valtaosan eteläisten maiden äänille, köyhimmät kansalaiset mukaan lukien, haastaen tutkijoiden vallitsevan käsityksen eteläisten äänen marginaalisuudesta ja länsimaisten ulkomaan uutisten yksipuolisuudesta. Väitän, että havaintoni ovat osittain seurausta käyttämästäni uudesta menetelmästä, mutta liittyvät myös Brasilian ja Etelä-Afrikan verraten etuoikeutettuun asemaan niin sanotussa kehittyvässä maailmassa.

Todellisuudet ovat merkittävästi muuttuneet Etelä-Afrikassa ja Brasiliassa aineistoni keräämisen jälkeen eli vuodesta 2014: molempien maiden presidentit ovat joutuneet väistymään asemastaan korruptiosyytteiden vuoksi, ja olosuhteet ovat muuttuneet rauhattomammiksi monin tavoin. Jos toteuttaisin saman tutkimuksen tuoreemmalla aineistolla, uutisoinnin yleinen sävy voisi olla paljon pessimistisempi. Latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa sekä Lähi-Idässä on lisäksi lukuisia muita maita, joissa ihmisoikeusloukkaukset, korruptio ja räikeä epätasa-arvo ovat arkipäivää. Haluan olla varovainen havaintojeni yleistämisen suhteen. Kuitenkin tapa, jolla toimittajat kuvailivat esimerkiksi köyhyyttä ja korruptiota aineistossani auttaa realistisesti kuvittelemaan, millaista ulkomaan uutisointi meitä ympäröivästä maailmasta voisi parhaimmillaan olla. Laaja-alainen ja kontekstin huomioiva ulkomaan uutisjournalismi ei ole mahdoton tavoite – toimittajilla on jo nyt käytössään toimivia keinoja ja välineitä siihen.

En kyseenalaista tutkimuksia, joiden johtopäätöksissä todetaan länsimaisen median epäonnistuvan köyhyyden kuvauksissaan ja marginalisoivan Globaalin Etelän ihmisiä (esim. Lugo-Ocando 2015), sillä uutisointi riippuu alueesta, aiheesta ja käytössä olevista resursseista. Vertailevan tutkimuksen ansio on kuitenkin se, että tutkija voi kiinnittää huomiota menestyviin toimintamalleihin muualla maailmassa ja esittää niiden perusteella konkreettisia parannusehdotuksia uutisten sisällön kritisoinnin sijaan. Tämän tutkimuksen perusteella esitänkin, että suomalaiset toimittajat voisivat yhdysvaltalaisen tapaan integroida eri kehyksiä artikkelitasolla enemmän, jotta lukijat varmasti hahmottaisivat laaja-alaisen kuvan kohteesta yhdenkin artikkelin perusteella. Yhdysvaltaistoimittajat taas voisivat oppia suomalaistoimittajien tavasta haastaa lukija ”palapelin tekoon” monitahoisten todellisuuksien ymmärtämiseksi kehys kerrallaan, ja toteuttaa osan artikkeleista tällä periaatteella.

Aluetutkimus tuottaa ulkomaan uutisten tutkijoille erinomaisen pohjan, sillä se antaa edellytykset ymmärtää tutkittavien uutisten kohteena olevien maiden ainutlaatuisia kompleksisiä todellisuuksia monitieteisestä ja tieteidenvälisestä näkökulmasta.

Goffmanin ”Vuorovaikutuksen sosiologia” -teoksen esipuheessa Eeva Luhtakallio (2012, 8) korostaa kehysten muodostumisen kulttuurisia lähtökohtia ja kerrostuneisuutta sekä pohtii suomalaisen sosiologisen keskustelun ”jähmeyttä”. Väitän, että aluetutkimus, mediatutkimus ja sosiologia hyötyisivät yhteistyöstä, kun tutkijat näillä aloilla pyrkivät ymmärtämään laaja-alaista kommunikaatiota ja sen edellytyksiä uusissa kulttuurisissa ja digitaalisissa ympäristöissä. Tämä olisi oiva tilaisuus hahmottaa tutkimuskentän rajat aiempaa joustavammiksi. Jotta emme enää kierättäisi samoja kokemuksia journalismista vaan pystyisimme mittaamaan mahdollista muutosta ja yhdessä kuvittelemaan erilaista tulevaisuutta, eri tutkimusalojen on tehtävä enemmän ennakkoluulotonta yhteistyötä, joka ulottuu myös kansallisten rajojen yli.

Vitteet

- 1 Tässä artikkelissa esitetyt menetelmät ja havainnot liittyvät väitöstutkimukseen Helsingin yliopistossa (ks. Cheas 2018). Media & Viestinnän teemanumero inspiroi tämän väitöskirjan tekijän pohtimaan kehittyvään maailmaan liittyvien ulkomaan uutisten laatua ja osallistumaan suomenkieliseen keskusteluun ulkomaan uutisten toivosta ja tulevaisuudesta.
- 2 Esimerkit kehysten päällekkäisyyksistä artikkelin kappaletasolla otettu *The New York Timesista* eikä *Helsingin Sanomista* tai muista suomalaisista medioista, koska päällekkäisyys on huomattavasti yleisempää yhdysvaltalaismedioissa, kun taas suomalaisuutisissa kehukset ovat useammin segmentoituneet.

Kirjallisuus

- Adegbola, Oluseyi; Skarda-Mitchell, Jacqueline & Gearheart, Sherice (2018). Everything's negative about Nigeria: A study of US media reporting of Nigeria. *Global Media and Communication* 14(1), 47–63. <https://doi.org/10.1177/1742766518760086>
- Benson, Rodney (2009). What makes news more multiperspectival? A field analysis. *Poetics* 37, 402–418. <https://doi.org/10.1016/j.poetic.2009.09.002>
- Benson, Rodney (2013). *Shaping Immigration News: A French-American Comparison*. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139034326>
- Benson, Rodney (2015). Public spheres, fields, networks: Western concepts for a de-westernizing world? Teoksessa Lee, Chin-Chuan (toim.) *Internationalizing International Communication*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 258–280.
- Bjørnehed, Emma & Erikson, Josefina (2018). Making the most of the frame: Developing the analytical potential of frame analysis. *Policy Studies*, 39:2, 109–126
- Borah, Porismita (2011). Conceptual issues in framing theory: A systematic examination of a decade's literature. *Journal of Communication* 61, 246–263. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>
- Briggle, Adam & Christians, Clifford G. (2017). Media and communication. Teoksessa Frodeman Robert, Klein, Julie T. & Pacheco, Roberto (toim.) *Oxford Handbook on Interdisciplinarity*. Oxford Handbooks Online.
- Carragee Kevin & Roefs, Wim (2004). The neglect of power in recent framing research. *Journal of Communication*, June 2004, 214–233.
- Chang, Tsan-Kuo, Brian Southwell, Huyung-Min Lee & Yejin Hong (2012). A changing world, unchanging perspectives: American newspaper editors and enduring values in foreign news reporting. *International Communication Gazette* 74 (4), 367–384.
- Cheas, Kirsi 2018. *Broadening views in tabloids and tablets: Proportions of perspectives in American and Finnish world news articles on South Africa and Brazil*. Akateeminen väitöskirja: Helsingin yliopisto, Humanistinen tiedekunta. Saatavilla e-thesis -palvelussa: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/229389>.

- Chong, Dennis & Druckman, James (2007). Framing theory. *Annual Review of Political Science* 10, 103–126. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.10.072805.103054>
- Curran, James; Iyengar, Shanto; Lund, Anker Brink & Salovaara-Moring, Inka (2009). Media system, public knowledge, and democracy. *European Journal of Communication* 24(1), 5–26. <https://doi.org/10.1177/0267323108098943>
- Custódio, Leonardo (2016). *Favela Media Activism: Political Trajectories of Low-Income Brazilian Youth*. School of Communication, Media, and Theater, University of Tampere. Tampere: Tampere University Press.
- D'Angelo, Paul & Kuypers, Jim (2010). Introduction: Doing news framing analysis. Teoksessa D'Angelo, Paul & Kuypers, Jim (toim.). *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge, 1–13. <https://doi.org/10.4324/9780203864463>
- de Vreese, Claes; Jochen Peter & Semetko, Holli (2001). Framing politics at the launch of the Euro: A cross-national comparative study of frames in the news. *Political Communication* 18, 107–122. <https://doi.org/10.1080/105846001750322934>
- Dimitrova, Daniela & Strömbäck, Jesper (2009). Look who's talking: Use of sources in newspaper coverage in Sweden and the United States. *Journalism Practice* 3(1), 75–91. <https://doi.org/10.1080/17512780802560773>
- Entman, Robert (2004). *Projections of Power: Framing News, Public Opinion, and US Foreign Policy*. Chicago: University of Chicago Press.
- Esser, Frank; Engesser, Sven, Matthes, Jörg & Berganza, Rosa (2017). Negativity. Teoksessa de Vreese, Claes; Esser, Frank & Hopmann, David Nicolas (toim.) *Comparing Political Journalism*. London and New York: Routledge, 71–91.
- Gitlin, Todd (1980). *The Whole World is Watching*. Berkeley: University of California Press.
- Goffman, Erving ([1974] 1986). *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. York, PA: Northeastern University Press.
- Goffman, Erving ([1974] 2012). *Vuorovaikutuksen sosiologia*, suom. Kaisa Koskinen. Tampere: Vastapaino.
- Guenduez, Ali; Schedler, Kuno & Ciocan, Dumitru (2016). Generic frames and tonality: Mapping a polarizing issue in a multifaceted context. *European Journal of Communication* 31(5), 584–599. <https://doi.org/10.1177/0267323116666478>
- Hallin, Daniel & Mancini, Paolo (2004). *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511790867>
- Hamilton, John Maxwell (2009). *Journalism's Roving Eye: A History of American Foreign Reporting*. Baton Rouge: Louisiana State University Press.
- Hamilton, John Maxwell & Lawrence, Regina (2010). Introduction & Bridging past and future: Using history and practice to inform social scientific study on foreign newsgathering. *Journalism Studies* 11(5), 630–633 & 683–699.
- Harden, Bryant Edward (2014). The diplomatic ambitions of the BRIC states: Challenging the hegemony of the West. *Journal of International Relations and Foreign Policy* 2(2), 1–18.
- Hertog, James & McLeod, Douglas (2001). A multiperspectival approach to framing analysis: A field guide. Teoksessa Reese, Stephen; Gandy, Oscar & Grant, August (toim.). *Framing Public Life: Perspectives on Media and Our Understanding of the Social World*. Mahwah, NJ: Erlbaum, 139–161.
- Jones, Timothy; van Aelst, Peter & Vliegenthart, Rens (2013). Foreign nation visibility in U.S. news coverage: a longitudinal analysis. *Communication Research* 40(3), 417–436. <https://doi.org/10.1177/0093650211415845>
- Lugo-Ocando, Jairo (2015). *Blaming the Victim: How Global Journalism Fails Those in Poverty*. London: Pluto Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt183p3tc>
- Luhtakallio, Eeva (2012). Esipuhe. Teoksessa Goffman, Erving [1974] 2012: *Vuorovaikutuksen sosiologia*, suom. Kaisa Koskinen. Tampere: Vastapaino.
- Mikkeli, Heikki & Pakkasvirta, Jussi (2007). *Tieteiden välissä? Johdatus monitieteisyteen, tieteidenvälisyteen ja poikkitieteisyteen*. Helsinki: WSOY.
- Moran, Joe (2002). *Interdisciplinarity*. London and New York: Routledge.
- Nummenmaa, Lauri (2009). *Käyttätymistieteiden tilastolliset menetelmät*. Helsinki: Tammi.
- Pedelty, Mark (1995). *War Stories: The Culture of Foreign Correspondents*. London & New York: Routledge.
- Porto, Mauro (2007). Frame diversity and citizen competence: Towards a critical approach to news quality. *Critical Studies in Media and Communication* (24)4, 303–221. <https://doi.org/10.1080/07393180701560864>

- Reid, Michael (2014). *Brazil: The Troubled Rise of a Global Power*. New Haven & London: Yale University Press.
- Repko, Allen (2012). *Interdisciplinary Research: Process and Theory*. Los Angeles: SAGE.
- Sauri, Tuomo & Picard, Robert (2012). Mediatalous. Teoksessa Nordenstreng, Kaarle & Wiio, Osmo (toim.). *Suomen mediamaisema*. Tampere, Vastapaino, 35–64.
- Semetko, Holli & Valkenburg, Patti (2000). Framing European politics: A content analysis of press and television news. *Journal of Communication*, Spring 2000, 93-109.
- Sreberny, Annabelle & Paterson, Chris (2004): Introduction. Teoksessa Paterson, Chris & Sreberny, Annabelle (toim). *Shouting from the Rooftops: Reflections on International News in the 21st Century*. London: John Libbey, 3–27.
- Tuchman, Gaye (1978). *Making News: A Study on the Construction of Reality*. New York: Free Press.
- Uskali, Turo (2007). *Ulkomaanuutisten uusi maailma*. Tampere: Vastapaino.
- Zirin, Dave (2014). *Brazil's Dance with the Devil: The World Cup, the Olympics, and the Fight for Democracy*. Chicago: Haymarket Books.